

Helsingfors/Mariehamn 5.11.2007

Nr 42/07

Hänvisning Ålands lagtings skrivelse
19.9.2007, nr 321/2007.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över landskapslag om ändring av 2a och 2b §§ tobakslagen för landskapet Åland, antagen av lagtingen 19.9.2007.

Landskapslagens huvudsakliga innehåll

Definitionen av snus ändras för att närmare överensstämja med definitionen i EG-direktiv 2001/37/EG (tobaksdirektivet) om "tobak för användning i munnen". Förbudet att sälja eller på annat sätt saluföra snus utvidgas till att omfatta all försäljning av snus ombord på fartyg registrerade i landskapet, förutom då de befinner sig på svenskt sjöterritorium. Av landskapslagens förarbeten framgår att ändringarna görs efter det att EG-kommissionen i december 2006 överlämnat en officiell anmärkning enligt artikel 228 i EG-fördraget och i juli 2007 ett officiellt yttrande beträffande bestämmelser i landskapets tobakslag.

Lagstiftningsbehörigheten

Landskapslagen gäller hälso- och sjukvård samt näringsverksamhet på vilka områden lagstiftningsbehörigheten enligt 18 § 12 och 22 punkterna i självstyrelselagen tillkommer landskapet, med vissa undantag varom nu inte är fråga.

Det i landskapslagens 2a § intaga generella förbudet har i landskapslagens 2b § utsträckts till att gälla även ombord på fartyg registrerade i landskapet. Förbudet gäller dock inte då dessa fartyg befinner sig på svenskt sjöterritorium. Enligt självstyrelselagens 27 § 13 punkt hör handelssjöfarten visserligen till rikets behörighet, men till landskapets ovan nämnda behörighet beträffande närings-

verksamhet hör även att intaga bestämmelser om försäljning av varor och tjänster ombord på fartyg registrerade i landskapet. Landskapet har därför också behörighet att reglera försäljningen av snus på fartyg registrerade i landskapet. Den omständigheten att förbudet att saluföra snus även skall äga tillämpning på nämnda fartyg då de befinner sig utanför landskapets gränser föranleder ingen anmärkning i behörighetshänseende.

Av landskapslagens förarbeten framgår att implementeringen av tobaksdirektivet nu är avsedd att vara slutlig. I landskapslagens 2b § anges uttryckligen att försäljning av tobak för användning i munnen skall vara tillåtet då fartyg registrerade i landskapet befinner sig på Konungariket Sveriges sjöterritorium, d.v.s. på områden som omfattas av undantaget från nämnda förbud för Sverige i artikel 151 i anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige. Ålandsdelegationen konstaterar att detta territoriella undantag i landskapslagen i utgångspunkt strider mot innehållet i det aktuella EG-direktivet, men eftersom Sverige i sitt anslutningsfördrag har undantagits från direktivets förbud, anser Ålandsdelegationen att det inte är uppenbart att landskapslagen till denna del står i strid med EG-rätten. Ålandsdelegationen har nu erfarit att landskapsregeringen idag avgivit en framställning till lagtinget enligt vilken landskapslagens 2b § skall upphävas för att därigenom skapa ett totalt förbud mot snus.

Ålandsdelegationen har i ärendet inhämtat utlåtande från justitieministeriets europarättsenhet, vilket bifogas.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen har med beaktande av självstyrelselagens stadganden funnit att hinder för ikraftträdande av landskapslagen inte föreligger.

Närvarande Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Lampi, Mäenpää och Olsson.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare